

Strutsar i arbete

Under tisdagens debatt om hr Hjalmarsons utslutning ur FN-delegationen upptogs också försvarsfrågan och dess sammanhang med den svenska utrikespolitiken. Regeringsdeklarationerna gick ut på dels att anklaga hr Hjalmarson för att önska militärt samarbete med Västern — trots att högerledaren ständigt betonade sin anslutning till alliansfriheten — dels att framställa varje antydning om att vi i händelse av ett angrepp är beroende av hjälp väster ifrån som ett brott mot den svenska neutralitetslinjen. Att över huvud beröra frågorna varifrån ett angrepp kan tänkas, varifrån vi väntar hjälp, vilka stater som står oss närmast är tydligen enligt regeringens uttalanden o neutralt och farligt; det hävdades till och med, vilket ter sig nästan otroligt, att diskussionen av dessa frågor ger intrycket att Sverige i en värld av fredsälskande stater på väg mot avspänning söker uppehålla det kalla kriget. "Om vi bli angräpnade av en stormakt, så behöver vi hjälp och kommer att anropa hela världen om en sådan", förklarade hr Erlander — men han menade uppenbarligen att alla stater skulle likställas som eventuella angripande och att möjligheten av ett angrepp från Ryssland skulle likställas med möjligheten av ett angrepp från USA.

Hr Hjalmarson svarade på denna punkt med en hänvisning till de officiella deklARATIONER som ligger bakom uppbyggnaden av vår nuvarande försvarsordning. Målsättningen för vårt försvar är att "hejda anfall tillräckligt länge för att vi skall kunna få understöd utifrån innan avsevärda delar av landet erövrats eller motståndet måst uppgivas". Vad innebär detta tal om "understöd utifrån", yttrade hr Hjalmarson. "Våra kommunister kan tveka. Men är det någon annan i denna kammare som gör det? Är det någon som ett ögonblick kan föreställa sig att den militära och politiska ledningen i Moskva skulle tveka, att den inte skulle läsa orden precis som vi?"

Naturligtvis har hr Hjalmarson rätt. Han säger i detta fall blott vad alla tänker. Den stat från vilken vi kan befara angrepp är Ryssland, de stater från vilka vi hoppas på hjälp vid angrepp är Västerms stater. Det är inte mot Norge, Danmark, England, USA och andra

Atlant-riksstater som vi, i likhet med hela den fria världen, känner oss tvungna att rusta, det är mot det aggressiva tyranniet i öster. Den insikten är säkert lika klar för regeringen som för hr Hjalmarson. Men regeringen tror eller låtsas sig tro att det är betänkligt att tala om hur det förhåller sig. Det är något slags föreställning om tystnadens finess som statsministern tarvligt och övermodigt uttalade att högerledaren "inte förstår utrikespolitiken". Regeringsherrarna tror sig vara mästare i statskonst då de framhåller sanningens farlighet och anbefaller undvikande och förtegenhet.

Men situationen är än klarare än så. För alla demokrater är det självfallet att Sverige i ett krig aldrig kan anropa Ryssland om hjälp, aldrig föra en politik som leder till att vi kommer på rysk sida. Ingen talar om för tystnadens diplomati vågar tänka sig att vi med Ryssland som allierad under några förhållanden skulle strida mot demokratierna i väster, mot Norge, Danmark och deras bundsförvanter. En politik som kunde föra till ett sådant resultat vore en självuppgivens politik; vi skulle då bekämpa de fria stater till vilkas krets vi hör, oberoende av all neutralitet, alla allianser och uppslukas av den statsgrupps vars paroller är ofrihet, underkänslighet under staten, stämning av människornas egenart och förstörande av deras värdighet.

Alla vet detta. Varför då lögnerna och tystnaden? Uppenbarligen därför att man tror sig kunna lura ryssarna och tror att det är av värde att lura ryssarna på denna punkt. Men det är lögnens och tystnadens försvarare som här är illusionister. Säkerligen är det ryska under rättelseväsendet dåligt, men så dåligt är det inte att ryssarna är okunniga om den nästan enhälliga folkmeningen i vårt land. Hr Erlander och Undén kan inte lura dem; kanske skulle de kunna luras om den fria pressen avskaffades, om den totala tystnaden bleve påbjuden i fackföreningar och organisationer, om vårt enda språkrör bleve en ambassadör i Moskva — annars går det inte. Och även om — för att ta en orimlig tanke — vi skulle kunna övertyga ryssarna om vår andliga neutralitet, finns inte skäl att anta att vi skulle bli mera

fredade. Tvärtom, vi skulle därmed i ryssarnas ögon tråda in i den skymningszon som är den bästa förutsättningen för aggressiva aktioner. Och vi skulle samtidigt mista det förtroende i Västern som är en grundval

för våra möjligheter till hjälp vid krig och därmed till fred.

Strutsarna i och utom regeringen må gräva ned sina huvuden i sanden så mycket de kan — det hjälper inte. De gör sig löjliga till ingen nytta.